

21. PILDIRÜÜSTE TARTUS

Tartu oli keskajal katoliikliku piiskopkonna keskus. Toomemäel asusid piiskopi loss ja suur peakirik. Linnas oli veel mitu kirikut ja kloostrit.

1524. a sügisel hakkasid Toomemäel jutlustama uue usu pooldajad, Martin Lutheri tõdede järgijad. See ei meeldinud piiskopile. Ta käskis sõjasulastel ühe jutlustaja kinni võtta. Rahvas astus jutlustaja kaitseks välja. Vihased inimesed tungisid Maarja kirikusse, ajasid vaimulikud minema, peksid kiriku sisustuse puruks. Nad viisid kaunid pühapildid raekoja ette ja süütasid põlema. Sama tehti ka Jaani kiriku pühapiltidega. Hirmsat hävitustööd hakati nimetama pildirüüsteks (rüüstama – purustama).

Mõni päev hiljem tahtis hulk mehi tungida Toomkirikusse. Neil tekkis piiskopi sulastega kokkupõrge. Neli inimest sai surma ja paarkümmend haavata. Kirikukellade helina peale kogunes suur rahvahulk, kes lõi palgiga Toomkiriku ukse eest. Ka selle kiriku pühapildid läksid lõkkesse.

Piiskopile tulid Tallinnast sõjamehed appi ja lõpetasid pildirüüste Tartus. Hulk väärtuslikke pilte oli kirikute rüüstamise käigus hävitatud.

Kohandatud H. Palametsa teksti järgi

***Tartu Toomkiriku varemed 16. sajandil.
Kirik sai kannatada pildirüüste käigus
ja Liivi sõja ajal.***

Pildiallikas: <http://www.eelk.ee/~ltund/ajalugu/>